

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za „jubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znača.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Skesani grešniki.

V sv. pismu se čita, da je v nebesih večje veselje nad jednim spokorjenim grešnikom, nego nad devet in devetdeset pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo. Ti svetopisemski občutki nas ubogih zemljanov nikakor ne navdajajo, kajti grešniki, s katerimi nam je posel, nijsa še spokorjeni, ampak samo skesani in — odkritosrno povedano — veliko ljubše bi nam bilo, da se niti kesanje nij polastilo njih po našem mnenju nepoboljšljivih src, da bi bili še nadalje vezli svoj „strike“ in bi bili dotedni sedeži v mestnej dvorani ljubljanskej ostali prazni še za nekoliko časa.

Prišlo bi bilo vsaj do tako željno pričakovane odločitve, in ne bilo bi nam treba viseti mej dvomi in negotovostjo, in rešitev tega ali onega važnega predloga ne bila bi zavisna od milosti in nemilosti, oziroma navzočnosti ali pa odsotnosti naših političnih nasprotnikov, ki so do sedaj s čudovito doslednostjo v velevažnih vprašanjih govorili in glasovali proti gmotuim koristim mesta ljubljanskega; na primer proti ustanovljenju nadsodnije v Ljubljani, proti mestnjg hranilnici itd., imajoč pred očmi vsikdar in povsod le svojo tesnosrno nemško stališče, ki nikjer in nikoli ne podpira še tako koristnega predloga, izvirajočega iz iniciative narodne stranke.

Da tak položaj nij baš mikaven in zabaven, da so debate neplodne, ker se z nasprotne strani ugovarja le zbog tega, „ut aliquid dixisse videatur“, da se ta gordiški ozel prereže čim preje tem bolje, je uže javna tajnost.

Obšla nas je tedaj nekaka posebna zadovoljnost, ko smo čuli, da je fakcijoza manjina storila sklep, ne več udeleževati se sej mestnega zabora. A naša zadovoljnosc trajala je le malo časa.

Dobro znajoč, da bi njih „exodus“ bil pravi in pravcati politični samomor, prišla je včeraj skešana sedmorica točno ob napovedanej uri v mestno dvorano, uložila sicer protest proti volitvi mestnega zastopnika v dež. šolski svetu, potem pa lepo obse dela do konca seje, kakor se tudi spodobi. Gg. Pir

ker, Zhuber, Schaffer in Gariboldi nadaljujejo „strike“, pa nijsmo jih pogrešali, akoravno bi po našem mnenji baš gosp. Pirkerja morala zanimati volitev mestnega zastopnika v deželnem šolski svetu. Nečemo tega pretresovati, kar se je navajalo v tej zadevi od nasprotne strani, ker stvarnih razlogov nijsmo čuli in je menda vender glavna stvar ta, da se mestnemu zastopnikom v deželnem šolskem svetu voli strokovnjak, ki je vsestransko kos temu častnemu pozivu. Da pa je g. prof. Šuklje vsaj toliko sposoben, kakor bivši zastopnik g. Mahr, to nam smejo skesani grešniki verovati brez vsake opasnosti.

„Svet je okrogel,“ dejal je včeraj g. dr. Suppan. To je ravno sreča, da je svet okrogel, da se včasih malo presukne in da ne ostanemo mi Slovenci vedno na spodnjem delu oble. Prišli sicer še nijsmo popolnem navzgor, in ugodna prilika, ki bi bila nastala vsled „strika“, se je takrat vsled duševne skešanosti naših nasprotnikov zdrznila; a prišli bodo gotovo, kajti uže nekdanji Kranjec, ki je zibal Frančiza, rekel je zaupno: „Vsaka reč le en čas trpi!“

Jednakopravnost na Koroškem.

Tužna Koroška! Ko se je v deželnem zboru koroškem v seji od 12. oktobra t. l. vodja koroških Slovencev gospod Andrej Einspieler potegoval za pravice koroških Slovencev ter poudarjal, kake velikanske krivice se jim gode v narodnem oziru, odgovoril je zastopnik Taaffejeve vlade, deželni predsednik Schmidt-Zabierow na kratko: „Die slovenischen Kinder müssen slovenisch beten, lesen und schreiben können“. Pri vsej tej izjavi pa je vender nekako obveljaviti hotel besede vrlega in neutrudnega zastopnika koroških Slovencev rekši, da nijsa razmere prav take, kakor jih je g. Einspieler slikal. Dokler koroški Slovenci molče, ter se pustijo od ne nasitljivega nemškega moloha Slovenstvu izneverjati, trdili bodo krščeni in nekrščeni Nemci vedno in povsod, da v miru žive Nemci s Slovenci. A kadar Slovenec zahteva svojih pravic, katere ima kot avstrijski državljan, kadar se bojuje za najdražje vodilo svojih prednikov, za svoj materni jezik: tedaj

zavre tem krivičnim in oholim Nemcem kri v glavi ter po vseh židovskih listih razlega se krik: „Pomagajte, pomagajte! Nemščina je v velikej nevarnosti! Rešujte, dokler da se še kaj rešiti“. To je nemška pravica! Sloven naj ostane zaničevan in teptan, on naj bo suženj nemški. Ako bode germanizacija na Koroškem tako napredovala kakor baš sedaj, bodo Nemci trdili, da je Koroška nemška dežela in tedaj le nemški jezik deželni jezik.

Koroški Slovenci, stanujoči v 117 slovenskih farah, nijmajo niti jedne slovenske ljudske šole. Najpoglavitnejše pedagogično pravilo je, da se otrok poučuje najprvo v svojem maternem jeziku in potem še le na podlagi maternega jezika v drugih jezicih. To tudi Nemci dobro vedo, a mislico morebiti, da to pravilo velja le za Nemce, za Slovane pa ne. Komaj prestopi slovenski otrok šolski prag, uže se mu utepava v glavo nemščina. Verske nauke, katere mu je mati v prvej mladosti ucepila v srce, poučujejo se v nemščini. Ta nov naraščaj naj tedaj v poznejšej dobi razširjuje germanizacijo po svojej lepej domovini.

To je namen tistih naših Nemcev, ki nam v jedno mer trobijo na ušesa, da nam je znanje nemščine jako koristno. Kako se Slovenci prezirajo na Koroškem, naj pove tudi ta faktum! Neka dvorazredna ljudska šola na slovenskem Koroškem šteje v prvem razredu 84 učencev, mej temi 77 slovenskih in 7 nemških otrok, ki pa tudi znajo slovenski; drugi razred šteje 54 slovenskih in 3 nemške otroke. Na tej šoli je tedaj 138 učencev, mej temi samo 10 Nemcev. Nasledek temu pa je, da se vsi ti otroci poučujejo le v nemškem jeziku. Kako mogoti otroci napredovati v znanji, to si lahko vsak raztolmači. Da je vlada na tem mnogo kriva, to je istina, kajti ona gleda premalo na to, da se učitelji izobrazijo v slovenskem jeziku. Karakteristično, kako vlada postopa proti koroškim Slovencem, je to, da ne zahteva od učiteljev, službujočih mej slovenskimi Korošci, znanja slovenščine. Nedavno razpisal je Velikovški okrajni šolski svet službe v Velikovškem okraji. V tem razpisu pa se bero besede:

LISTEK.

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčič.)

(Dalje.)

X.

V malej, prijaznej vili pri Wiesbaden-u sedela je Lujiza Florinska pod verando. Bil je vroč dan meseca avgusta. Njena gospa vrnila se je v sobo, kjér so bila okna čez in čez preprežena, da si počije od dopoludnevnih opravkov. Gospa Ten Berghe bila je ponosna, nad 40 let broječa damska, katerej se pa gotovo nij mogla priznavati istinitost njene trditve, da jej holandski zrak ne ugaja in radi česar je uporabljala vsake toplice. V zakonu z otroško dobrim — a „na duhu“ precej borem baronom Ten Berghe postala je silno bogata — a kljub temu: pri svojih gorkosrčnosti in bistroumnosti nij

bila srečna. Vsekako se je s svojim možem v njegovih nazorih strinjala — a v istini bil jej nij drugačega, nego: zaupen strežaj! Ko jo je prva bolezen, želja po česti in sijajnosti, zapustila in je zakon ostal brez otrok — jela se je silno dolgočasiti.

Kmalu se jej je dozdevati jelo, da jo boli v prsih — da jo napadajo slabosti, da-si Lujiza, videč njen zajuterk, nij mogla pamtit, kako bi mogel zdrav človek takov zajuterk povzeti. — K tej nestrljivosti pridružila se je strast za nabiranje posušenih cvetic. Jela je sestavljal herbarij. Prvo, ko je došla v nov kraj, bilo je poiskati novih cvetic. „Dragi mož!“ rekla je potem kmalu, „zrak mi ne ugaja v tem kraji, a tudi imam uže vse tu rastoče rastline.“ —

„Nu Anny“, dé on ponižno, „potem pa takoj odrinimo, saj veš, da sem le tam rad, kjér si ti srečna“. Nikdó pa nij bil veselj, nego on, da je v Lujizi dobil svojej gospoj družbovnico, katera jo je brez godnanja spremljala na delgih sprechodih,

ki so ugajali njenim prsam, a še bolj njenemu herbariju. —

Lujiza pa je tudi popolno ustrezala voljam baroninje. Vedela jej je govoriti o pravem času, v pravej méri — nikdar preveč, kar bi utegnilo razdražiti bolestne žive „bolne“ gospe: nje obnašanje bilo je izbornno, elegantno! —

Trudna po obilih opravilih sedela je tiho v svoji sobi. V roki imela je list — bil je od Vere. Uboga deklica udala se je naposled v težko ločitev — a sedaj se je uže navadila živenja v závodu. Učiteljice so bile prijazne in deklicam se je tudi privadila. Veseli opazke, ki je je tudi in tam utrosila v slog, svedočile so Lujizi, da piše resnico. „Tedaj sem vender dobro ukenila“, misli si Lujiza, „tako bo najbolje. Tu si jaz prislužim mnogo novcev, katerih lehko pribranim precejšno svoto, ki jo bode ona še potrebovala; vrhu tega živim, kakor plemenita gospa“. Žalostenasmebljaj, ki je pri teh besedah poigraval okolu ustnic, pričal je o spominih

"Die kenntniss der slovenischen sprache wäre erwünscht". Kdor tedaj zna slovenski, je dobro; ako pa učitelj nij več slovenščini, je tem boljše; vsaj bode pa germanizacija tem ložje napredovala. Kako more koroški Slovenec naučiti se svojega jezika, kako se more naučiti brati in pisati slovenski pri tacih razmerah, to nam je večna uganjka; gospod predsednik Zabierow to uže boljši ve. Čudno se nam potem nikakor ne sme zdeti, ako naletimo na slovenskega visokošolca, rodom Korošca, ki pač govori svoj jezik, a pisati ga ne zna. Taki slučaji so nam znani, vsakokrat moremo ž njimi postreči.

Ozrimo se še nekoliko na c. kr. urade po slovenski Koroški. Okraji, kakor Rožek, (Rosseg), Podklošter (Arnoldstein), Velenje (Völkermarkt), Trebiž (Tarvis), Pliberk (Bleiberg), Železna Kapela (Kappel), Borovlje (Ferlach) in Doberla Vas (Eberndorf) so po narodnosti prebivalcev popolnoma slovenski; Beljak pa sv. Mohor sta mešana okraja. In vendar službujejo v teh okrajih večinoma trdi Nemci, ki ne umejo slovenskega jezika. To je v nebo upijoča krivica! Uradnik, rodom in po prepričanju Slovenec, ne dobi jo z lepa v teh okrajih službe, ker bi on gotovo ne pospeševal germanizacije. Slovenec naj deluje mej tujim narodom, to je parola, ki velja dan danes na Koroškem.

Take so razmere koroških Slovencev! To žalostno njih stanje nam ne more biti vsakojako. Oni so po rodu in imenu naši bratje, oni so kri naše krv, meso našega mesa in del našega života. Nikakor ne moremo privoliti v to, da nam jih Nemci odstranjujejo in odtrgujejo. Kar je naše krv, za to moramo vztrajno delovati do zadnjega vzduhlija. Do sedaj bri-gali smo se vse premalo za naše koroške brate. Izgubljeni sicer še nijsa za Slovenstvo, a če jim pomoč ne pride, pogolnili jih bo Nemec. Ne zanašajmo se na obljube koroškega viadnega namestnika, pomagajmo jim mi sami, s tem pomagamo tudi samim sebi. Za nas, še bolj pa za naše optimiste naj veljajo zlate besede Mestislav-ove:

"Kakor sem rekel, Nemcu ne verjamem,
Jaz ne! Če nam obeta danes kaj,
Uže pojutranjem takoj Slovénu
Poze besedo. Pomni kar sem rekel.
Povzdajajmo se mi na svojo moč,
V ničesa druga ne upajmo."

Al. H—k.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. novembra.

O prihodnjem delovanji **državne zbrane** delajo fakcijozi listi vsake vrste pomisleke. Najsmešnejše mej njimi pa se véde "Deutsche Zeitung". Nij-li jako kratkočasno, ako rečeni list v vsej resnosti trdi, da se bode dosedanji volilni red za državni zbor pokvaril? Ali pa če tak list, ki je služil sebičnim nameram chabrusovega ministerstva, sedanje večini državnega zbora predbaciva, da ne daje vzglede poštenega državnega vodstva? Nij-li smešno, če tak list toži, da bodo davkoplacačevaci koncem dobe sedanje vlade preobloženi in če ob jednem joče, da odjemlje sedanja vlada vse mogoče davke "prihodnje varčnej, liberalnej vladi?" —

na nekdanje dni, ki so se vedno prikrajali v njeno dušo. —

A ona hitro poseže po delu, kajti svest si je bila, da nič ne premore bolj utešiti žalostnih spominov v našej duši, nego delo.

Šivala je uže dokaj časa, ko baroninja stopi iz sobane na verando. "Čujte Lujiza", déje ona, "tako mi je žal, da medve nijsva še našli "dentarie heptaphylle". Gotovo je kdé v gozdici za ono grško kapelico. A jaz sem preslaba, da bi mogla danes na sprehod, bi-li vi ne bili tako dobra, da stopite po njo?"

Tako je velela, ne premisleč, kako vroče je in da je Lujiza, ki je toliko slabeja od nje, še trudna od jutranjega sprehoda.

"Prav rada, milostna gospa", reče Lujiza, "da mi jo opisete, kakova je".

"Je-li ne poznate? — Opisati vam cvetko — o tega jaz ne znam! Mej tisočerim bi jo spoznala — a popisati je ne morem. Medle pojme imate o

"Pozor" prinesel je bil poročilo o nekej konferenci meje Taaffejem, Hohenwartom, Liechtensteinom in Coroninijem, v katerej da se je sklenilo, da bode osrednji klub Liechtensteinov vedno glasoval z desnico, in da bode Coronini podpiral vlado v vseh nenačrtnih vprašanjih. To vest sedaj "Politik" oporeka ter pravi, da bo osrednji klub gotovo glasoval proti budgetu za učno ministrstvo. V kolikor novela k šolskej postavi nij postava sama, je vlada se odločila ostati pri prvej predlogi, predanej gospodskej zbornici; vsakemu drugemu predlogu se hoče upirati. Kar se tiče razpuščenja državne zbornice, je misel vlade ta, da to zavisi od prihodnjega obnašanja desnice.

Dr. Benedikt pisal je dr. Hofferju, sklicatelju ponesrečenega **ljudskega shoda** odprt pismo, v katerem pravi mej drugim: "Ako bi kateri izmej visokorodnih fevdalcev stopil v ljudski krog in bi dejal, da je osupen videti dr. Hofferja in njega tovariše in da neče govoriti meščanskemu neplemenitemu ljudstvu, bila bi to po vsej pravici grozna brezobjektivnost. Včeraj stopili ste Vi kot zastopnik teh meščanskih mož pred množico razumnih meščanov in znabiti še razumnejših delavcev ter ste rekli: „Ker ste vi prišli in ne naši voliči, ne govorimo nič!“ Jeli mogoče, mislite, da se nahaja mej temi možmi le jeden, ki bi imel menj političnega takta nego dr. Jaques? Imate kak razlog k misli, da bi se našel jeden, ki bi v oposicionalnem shodu strahopetno prikrival svoje nazore? Nijseli njihovi vodje uže s svojim pohodom pokazali, da bolje poznajo postavo, nego li odvetniki, ki "zastopajo" Dunaj? Čudim se, da so se dali ti ljudje tako mirno razdaljali, ne da bi ekscedirali. V njihovo pomirjenje jaz nijsem mogel ničesar storiti, ker ljudje mene ne poznajo, in jaz nih ne. Ampak, Vi ste ravno delavce močno razdalili, katerim je največ na tem ležeče, da se približajo meščanskim krogom; s tem ste pa tudi vladu in narodnim strankam jako veliko pomogli. Z izpovedjo, da se ne upate pred nemškim poslušalstvom zagovarjati svoje nacionalne politike, ste izrekli, da zastopate narodnostne nazore privilegiranega volilnega kroga, a ne nemško ljudstvo. Déák, Rieger in drugi vodje narodnih strank nijso bili nikdar prisiljeni k takej izjavi. Ti so svoj narod resnično zastopali; Vi pak zastopate nepravičen, uže trhli privilegij narodne nadvlade. Za časa Bergera, Mühlfelda, Giske stopil bi bil jeden ali drugi z iskrenim govorom pred ljudstvo in bi ga bil užgal. To bili so pogumni in duhoviti možje, ki niso živelj o drobtinicah strankarskih fraz."

Jeden del **vojskine reforme**, katero so delegacije potrdile in jej privolile tudi potrebna sredstva, bode se tikaj ustanovitve jednega posebnega železničnega in telegrafskega polka. Njega temelj obstoji iz osmih rezervnih kompanij (499 mož), ki se bodo odločile iz ženjskega oddelka, potem 56 mož pionirjev in pa uže obstoječi ter v zasedenih deželah službujoči oddelki vojskine železnice. V vsem skupaj ob mirnih časih 890 mož broječi polk imel bode dva bataljona, vsaki po štiri kompanije. Jeden bataljon 414 mož razdelil se bo po zasedenih deželah, drugi ostal bode doma v državi. Ob izrednih časih bo vojni minister poslednjega lehko komandiral k opravilom pri državnih in privatnih železnicah.

Vnajme države.

O potovanji **russkega** ministra vnanjih zadev, pl. Giersa prinesel je "Golos" zopet članek, v katerem poučuje o misijonu ministrovem. Glavni namen Giersovega obiska v Varzinu je ta, pravi "Golos," da se oporeče obče razširjeno mnenje, ko

botaniki. Ali kaj prebirate botaniko, kojo sem vam dala v čitanje?" —

"Dà, milostna gospa, a vse še nijsem prečitala."

"Bojim se, da vam tako krasna studija ne ugaja. Koliko je na času?" —

"Menim, da štiri še nij; bilo bi najbolje, da greva skupaj, saj baron se ne vzbudí tako hitro — v četrtri uri sve v gozdici".

"Ali se ne bojite utrujenosti?"

"Ne! Dobro se sedaj počutim, a vendar danes opoludne nijsem ničesar zaužila. Jedino možu v ljubav dovolila sem dvakrat juho."

"Da le zvečer ne skusite zlih nasledkov?"

"V božjem imenu! — Bodem vsaj "dentarijo" imela!"

"Prinesem-li pokrivala?"

"Da ste tako dobri — prosim!"

"Deklica kot angelj," déla je tiho. "Vedno jednako voljna in prijazna! Kako nasprotje Adriani, Doroteji ali Pavlini."

da je Rusija zadnje čase prostovoljno odrekla se pravici, govoriti v mejnarnih vprašanjih. Tudi naj bi se bila ministra dogovorila o tem, ohranijo li po egiptskoj ekspediciji berolinske pogodbe še dalje svojo moč in veljavo.

Iz zanesljivega vira, kakor pravi, poroča "Gazzetta d' Italia," da se bode **rumanški** kralj še tekom meseca decembra t. I. podal v Italijo obiskat kralja Humberta. Novoimenovani poslanik rumunski na italijanskem dvoru, Balasceano, dobil je uže dotedne napotke, da se sporazume z laško vladu glede kraja in drugih okolnostej tega sestanka.

Zadnja seja **angleške** spodnje zbornice poslancev imela je zopet egiptsko debato. Stavila so se tri vprašanja do vlade: 1. bode-li predložila zboru pogodbo z Egiptom? 2. bode-li sklenila pogodbo z kako drugo državo? in 3. bi se-li udeležila konference o Egiptu, ako bi se taka predlagala? Odgovor vladin ni še znan. — V krogih angleškega poslanstva na Dunaju se pripovedujejo kako označuje besedo Gladstone-ove glede egiptskega vprašanja. "Kaj bi storili," vprašal ga je nekdo, "če bi se Porta branila priznati novourejene razmire v Egiptu?" Odgovor: "Še 10.000 mož bi poslal v Egipt." "In če bi bili v Carigradu z razmerami zadovoljni?" "Potem pošljem pa 20.000 mož tja."

Dopisi.

V Črnomlji 23. nov. [Izv. dop.] (Čast, komur čast.) G. Fran Goršič, orgljarski mojster, mestni odbornik ljubljanski, postavlja v prvej polovici minulega meseca v tukajšnjej župnej cerkvi nove orgle. Ne bom popisoval natančneje vse konstrukcije; samo to omenim, da imajo 17 registrov, za tukajšnjo cerkev popolnoma zadostno število, manual- in pedal kopel, kakor tudi jako pripravno mehaniko za forte in piano.

S tem delom pokazal je slavnoznan narodni obrtnik vnovič, da je popolnoma kos svojemu poslu, kajti vse delo napravlja prijeten utis ne le po svoji zares okusnej vnanjosti, marveč kar je pri tem obrtu glavna stvar, ono odgovarja tudi v vsej svojej konstrukciji, bodisi oziroma lepoglasja, kakor posamno, tako tudi skupno, bodisi oziroma mogočnosti glasu vsim stavljenim zahtevam. Vsega tega pa ne poročamo, kakor bi hotli občeznanemu izdelovatelju napravljati še le posebne reklame, kajti najboljše priporočilo je gotovo soglasno pripoznanje in odobranje premnožih veščakov, kateri so slišali, lepo-ubrani glas orgel ali celo sami jim izvabili mile glase. Zato: čast, komur čast!

Iz Rudolfovega 24. nov 1882. [Izv. dop.] Volitve v naš mestni zbor so dokončane. Zmagali so narodnjaki in slovenski poštenjak zasedel je stol županov. Fakcijoza opozicija propala je sijajno; na stare dni ostal jim je le jedino še Bundrov Johann, da zastopa fakcijoze interese v mestnem zboru. Pa tudi gospod Lehmann, kateri nij mogel slišati naslova "gospod župan," ampak mu je ugajal, le bolj naslov purgelmojstra, prišel je ob svojo moč. Dobro je tedaj, da se tudi v tem slučaju ravnamo po starem pravilu: Et meminisce juvat, ter podamo dodatke za popis delovanja naše fakcijoze opozicije. Tako boste vsaj lahko razsodili, kako so ti gospodje postopali. Za danes samo ta faktum! Nek

Dalje v prilogi.

V trenotku vrnila se je Lujiza s pokrivali in takoj odšli sta proti gozdu. Hodili sta delj nego četrt ure in čestokrat se je varala gospa Ten Berghe, misleč, da je prava; — sedaj stoprva posrečilo se jej je — ravno pred grško kapelico z njenimi kupolami. "Rada bi vedela, je-li cerkev odprta ali ne; rada bi si jo jedenkrat natančno ogledala. Vi, kot Rusinja znali mi boste tolmačiti obrede in šege orientalske cerkve."

"Oprostite, milostna gospa — jaz sem Poljaninka!"

"Da, da, saj res! A jaz ju vedno združujem, kakor sta n. pr. Holandija in Frizija."

"V naših očeh vsaj ne, milostna gospa — a tolmačila vam budem po možnosti!"

Lujiza bila je uže silno utrujena, baroninja pa je bila preveč vesela, da bi čutila utrujenost. Skrbno je spravila cvetko v Bädekerja in ustupila se potem pred umetno izdelana bronasta vrata grške cerkve.

slovensk vseučiliščnik potreboval je ubožnega lista. Ko pride njegova mati o tej zadevi do tedanjega župana pardon — purgeljmojstra Lehmanna, za dere se na njo: „Was? Diesem nationalen hetzer, diesem nationalen agitator, der bei den letzten wahlen gegen mich agitirt hat, soll ich ein zeugnis ausstellen?“ Vseh njegovih besed nečemo ponoviti, a služimo lahko gosp. Lehmanu ž njimi, ako zahteva. Vidite g. urednik, tako se je obnašal prejšnji župan. Kaj ne, to je objektivnost? Slednji pa je vendar le dal ubožni list. No sedaj ne bode več imel pri-like, gospod Lehmann, tako postopati. Hvala Bogu, da je njegovega regimeta konec! Mi pa le pravimo: „Gute nacht Herr Lehmann!“

Iz Ljutomera 24. novembra. [Izv. dop.] V številki ad 316 graške „Tagesposte“ od 22. nov. t. l. se gospodje velikani lažliberalci Joh. Steyer et consortes širokoustijo, da so v Ljutomeru ravno končane volitve v občinski zastop, katere so jim pripomogle do lepega vspeha (žalibote po nemarnosti našega vodje). Patentirani liberalizem teh privandnih gospodov, ki se po lepem vspehu na ta način prazijo, obstoji v tem, da črtijo Slovence in vero; čez ta črt se ne morejo vzdigniti, ker, akoravno liberalizem rad raste, vendar ni najti na vsakem koruzišči. Iz navedenega dopisa v graškej „tetici“ tudi doznamo, da je g. Semlitsch, recte Zemljic, nemškutar; tam stoji črno na belo. Dosedaj smo g. Semlitscha vedno za političnega hermaphrodita držali; ali to nij, nemškutar je, odločno ženskega spola; zakaj ženskega spola? Ker hlač — — —. To nam je treba pomaniti. Kakor je uže to navadna prikazen na Slovenskem, ima tudi Ljutomer, katerega prebivalci so večjidel Slovenci, uže od nekdaj nemškutarski občinski zastop. Nekaj čudnega in posebnega je tu prikazen, da je županstvo trga Ljutomera podedovalno. Dosedanji župan — ki je tudi za naprej — uže kraljuje dvanajst let. To čest podedoval je po ocetu, in če bodo naši vodje tudi v prihodnosti tako zaspani kakor dosedaj, jo bode ta izročil svojemu sinu. Dalje izvemo po dalnjem potu iz Gradca, da se je g. župan Jos. Steyer branil te časti, da jo je le vzprejel na molbo sovetnikov. No ti sovetniki so ga morda manj nadlegovali, kakor pa njegova nemškutarska rodbina, katerej je na tem ležeče, da ostane županska čast v njih rodbini, se ve da iz mnogih uzrokov, katerih tukaj navajati nečemo. Nikdo pa tako ne vzvišuje g. župana, kakor njegov brat, ki ga bolj moli, nego Afrikanec svojega malika. Na komando tega brata g. Joh. Steyer-ja, ki je načelnik tukajšnjim ogrojencem, so novo izvoljenemu bratu županu na čast nezavedni udje tega koristnega društva morali napraviti „fakelzug“. K nepopisljivemu veselju gosp. aranžera „fakelzuga“ so ravno dotični dan tudi zašli v Ljutomer „pemski muzikanti“, in ti so svojimi gosli morali novemu županu zaviliti „serenado“. — Sicer pa moramo javno protestirati zoper lažnjivo izjavo, po katerej da bi bili mi z nemškutarskim županom zadovoljni, ter konstatujemo, da bi g. župan, ki je ovače usnjari, bolje storil, če bi bil županstvo popustil ter raje

„Kaj pomenijo pregrinjala po stopnicah? In cerkovnik stopa urno po cerkvi, bo li kaj posebnega?“

„Povprašati hočem,“ dé Lujiza, a kmalu se vrne z naznanilom, da se bode vršila poroka.

„Ruska poroka! Oj to bi pač rada videla; bi-li ne bilo možno biti navzoč?“

„Gotovo, milostna gospa — a samo nekega sredstva treba“, reče Lujiza in naredi pomenljivo znamenje s palcem in kazalcem.

„Tu imate in preskrbite nama sedeže; na ceno ni treba gledati — samo da dobite!“

Lujiza gre do cerkvenika in po kratkem govoru pridobi uhod skozi bronaste duri.

Malo ljudij je še bilo v bogato okinčanej kapeli. Velikanske slike krasile so stene, a razen mornatega nagrobnega spomenika ondi počivajoče vojvodinje Nassau-ske nij bilo ne jednega kipa iz lesa niti kamna. Radovedno se je ozirala gospa Ten Berghe, ki je bila protestantka, po cerkvi.

„Kako lepa cerkev,“ šepetala je; — ona je gotovo tudi taka, katero vi slehern dan obi-

prodajal — usnje. Največjo grajo pa zaslužijo nači „odlični“ možje in vodje, ki so po svoji mlačnosti krivi, da imamo nemškutarsk občinski zastop. Imen teh gospodov ne moremo objaviti, ker bi se jih sedaj mi in z nami vred vsak Slovenec sramovati moral. Upamo pa, da se bodo ti gospodje zaradi tega poglobili ter pri prihodnje volitvi to popravili, kar so sedaj zakrivili.

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 24. novembra 1882.

Poslušalcev je mnogo; narodni odborniki vsi navzočni.

Nemškutarski poslanci dr. Suppan, Bürger, Dreö, Doberlet, Lassnik, Dežman in Josip Luckmann prišli so prvi v mestno dvorano: zavrgli so tedaj svoj sklep ne dohajati več v sejo mestnega zbora.

Župan gospod Grasselli naznanja, da mu je došel dopis od c. kr. deželnega predstevila, s katerim se naznanja, da je Nj. Veličanstvo presvitli cesar odredil, de se ima za žensko in moško učiteljsko izobraževališče zidati novo poslopje v Ljubljani za 165.000 gld. in da se ima zidanje pričeti prihodnjo vzpomlad in zgradba do konca leta spraviti pod streho.

Mestni zbor pozdravlja to nazuanilo z živoin dobro-klici in sklene na predlog dr. viteza Bleiweis-Trsteniškega, naj župan in dva uda mestnega odbora, katere si izvoli g. župan sam, izjavita gosp. deželnemu predsedniku Winklerju prošnjo, da blagovoli iskreno zahvalo mestnega zbora ljubljanskega za to velikodusno odredbo sporočiti Nj. Veličanstvu. Predlog se z občnim odobravanjem jednoglasno vzprejme.

Zapisnikar g. Kališ potem prečita c. kr. deželnega predstevila dopis zaradi izvolitve mestnega zastopnika v c. kr. deželnem šolskem svetu.

Dopis se glasi:

Št. 2350.

Vaše blagorodje!

Ker se je obnovljenje sedanjega deželnega šolskega sveta za Kranjsko vršilo stoprav 2. novembra 1876 l., treba sedaj, ko je pretekla postavna funkcijska doba šestih let, da se isti vnovič konstituira.

Število članov deželnega šolskega sveta, kakor je isto v §. 34. postave o deželnem šolskem nadzorstvu od 25. februarja 1870 št. 11 dež. zak. določeno, je od zadnjega obnovljenja dne 2. novembra 1876 po §. 20. deželne postave z 9. marca 1879. št. 13 dež. zakonika pomnoženo bilo s poslancem mestnega zastopa ljubljanskega, kateri je bil voljen vsled izjave 23. maja 1879 št. 6694 v seji mestnega zobra dne 20. maja 1879 l.

Poslovni čas v §. 20. pod št. 5, 6 in 7 prej omenjene postave imenovanih udov deželnega šolskega sveta, kakor: dveh katoliških duhovnikov, dveh udov učiteljskega stanu in zastopnika mestnega zobra ljubljanskega, je po §. 21. postave z 9. marca 1879 št. 13, isto tako, kakor po §. 34

skujete. Da bi bila na vašem mestu, rajši bi hodila zjutraj semkaj; tu je lep sprechod in davno ne tako daleč, kot do mesta!“

„To je grška kapelica, milostna gospa!“

„In vi ste katoličanka! — Da, to sem poza bila. A povejte mi vendar, kakošni so razlogi mej tema? Nikdar se nijsem bavila z bogoslovjem, oprostite!“

Cerkvica se je napolnila z ljudmi, ki baš nijso bili povabljeni, a hoteli so nasiti zvedavost. Prikazal se je duhovnik v krasnej opravi, v dolgej halji in blestečim se pokrivalom, obdan od jednakoma krasno opravljenih akolitov. A skoro se je opazovalo, da mu nij mar, da biva na sv. kraji.

Podajal je prišlim roko in se pogovarjal z njimi, kot v sprejemnem salonu. Pol ure so uže pričakovali zaročencem in duhovnik je nejevoljno pogledaval pridurih, pridejo li uže ali ne? Zdajci se začuje drdraje voz, na stežaj se odpró vrata in neviden zbor pevcev zapel je obrednico; pop pozdravljal je prišle.

(Dalje prih.)

postave o šolskem nadzorstvu s 25. februarja 1870, št. 11 dež. zak. določen za dva katoliška duhovnika in dva uda učiteljskega stanu na dobo šesterih let. Ker pa postave ne uplivajo nazaj tedaj tudi deželna postava z dne 9. marca 1879 št. 13 v svojih prej omenjenih, s prejšnjo postavo strinjajočih se določilih nij mogla prouzročiti nikake dalje segajoče premembe, nego le pomnožitev deželnega šolskega sveta z ustropom vsled prej navedene postave novo poklicanega mestnega zastopnika in sicer za ne še poteklo dobo do zapetnega obnovljenja deželnega šolskega sveta.

Usojam se tedaj, Vaše blagorodje, vsled na redbe gospoda ministra za uk in bogočastje z dne 7. novembra t. l. št. 1296, vsled predstoječega obnovljenja deželnega šolskega sveta za Kranjsko naprositi, da novo volitev mestnega zastopnika v dež. šolski svet kakor hitro mogoče blagovoljno odredite, izid volitve pa semkaj naznanite.

V Ljubljani, 11. novembra 1882.

C. kr. deželni predsednik:

Winkler. I. r.

Prvi poprime besedo dr. Suppan. On pravi, da gre tu rešiti kako važno principijelno vprašanje in zatoj nasvetuje, da se dopis deželne vlade izroči šolskemu in pravnemu odseku v pretres, da o njem zboru poroča. S tem, da minister baron Conrad misli, da je potekel mandat g. Mahra, izvoljenega 23. maja 1879. l. na šest let, nij ničesa dokazanega. Govornik je mnenja, da poslovna doba g. Mahra še nij potekla.

Dr. Bleiweis vitez Trsteniški meni, da nij tu nikakega principijelnega vprašanja, da gre jedino le za poslovno dobo, kakor pri drugih korporacijah, n. pr. pri zdravstvenem svetu, katerega udje se volijo le na tri leta. Pri tej korporaciji se tudi nekateri udje, če kdo odstopi, volijo na dve leti ali celo le na jedno leto. Isto pravilo velja tudi pri deželnih poslancih. Da bi v takih korporacijah vsak ud řtel po letih, odkar je bil izvoljen, morala bi se upeljati posebna evidenca. Torej velja tu običe pravilo, da poslovna doba vsakega uda traje toliko časa, kolikor časa še traje poslovna doba dotedne korporacije. Govornik izjavlja, da ne more pritrditi nikakor razlogom dra. Suppana in predлага, da se volitev takoj izvrši.

Dr. Drč pravi, da mestni zastop nij poklican razmotrovati, ali naj se voli takoj, ali ne, nego vztrežati treba pozivu vlade in voliti takoj. Ako bodo vsi drugi udje dež. šolskega sveta na novo voljeni, je pač samo ob sebi umevno, da tudi mestni zastop ljubljanski voli svojega zastopnika na novo.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (V včerajšnjej seji mestnega zobra ljubljanskega) izvoljen je bil v deželnem šolskem svetu gosp. profesor Fr. Šuklje, v slavnostni odbor za 600 letnico pa gg. Fortuna, Mošé in Hribar.

— (Vabilo k društveni besedi,) katero priredi narodna Čitalnica ljubljanska v nedeljo 26. novembra 1882. Program: 1. G. Eisenhut — „Moja ljubav“, osmospev, pojó gg. Přibil, Branke, Stamcar, Pelan, Stegnar, Juvanec, Paternoster, Krulec. 2. a) David Popper — „Andante“ iz koncerta op. 8; b) Henri Röver — „Mazurka“ op. 8, igra na violoncellu gosp. Adolf Hodek in spremi na glasoviru gosp. Přibil. 3. Abt. — „Solnce vsem solncem“, samospev, pojé gosp. A. Pucišar, spremi na glasoviru gosp. J. Přibil. 4. Pot skozi okno. Vesela igra v I dejanji, po francoskem od Skribe-ja, poslovenil g. Davorin Bolc. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop k tej veselici imajo le častični člani Čitalnice.

Čitalnični odcor.

— (Miklavžev večer.) V torek dn. 5. decembra t. l. priredi ljubljanski „Sokol“ v prostorij čitalnične restavracije „Miklavžev večer“, na kojega slav. p. n. občinstvo uže sedaj opozorujemo. — Program bude obširen in komično-zabaven, ter se je nadejati kakor druga leta tudi letos ta večer prav obilega občinstva. —

— („Für Ihn“) je najnovejša slovenska oblika, ki je včeraj preskočila ograjo g. dr. Suppanovih zob. Potreba nemškega „Schulvereina“ in nemške šole v Mavrlu je tedaj dokazana „rokopatelno“, bojimo se le, da bode v Mavrl predaleč, tedaj — —!

— („Tausendsasa Sima.“) Mej tem ko ta „učeni pedagog“ z vsemi svojimi sicer res skromnimi močmi deluje proti razvitu slovenskega jezika na Kranjskem, — mu je na Koroškem pospeševalec. Izvedeli smo namreč, da je letošnje leto, ko je bil na Koroškem na počitnicah, s svojimi tamošnjimi znanci občeval skoro izključljivo v slovenskem jeziku. Gospod Sima, ki sedaj na razvalinah svoje inšpektorske slave premislja minljivost vsega posvetnega, je sicer pre malo važna oseba, da bi tej ali onej smeri njegovega poslovanja pripisovali kak vspeh, a zabilježiti smo to vendar hoteli v dokaz, da se bledolični mož na Koroškem sramuje svojega početja na Kranjskem.

— (Mestni Fran-Josipovi ustanovi) podelil je mestni zbor na predlog načelnika šolskega odseka dra. Drča v včerajšnjej seji Antonu Gvajcu in Dragotinu Hutu, učencema na realki.

— Iz Cerknice) 24. t. m. se nam piše: Skoraj 14 dñij se je trudil knez Hugo Windischgrätz na strel dobiti medveda, kateri se je klatil po Javorniku in v bližnjih gričih. Danes se mu je posrečilo tihotapcu priti na sled, v gonji pod sv. Križem, poleg našega jezera sta zračunila do dobrega in potem postala precej prijatelja: kajti videti ju je bilo peljati se skozi Cerknico skupno v lovskem vozlu, gledaje se drug druga. Klatijo se pa še 4 medvedi po Javorniku, in ako ne odrinejo kmalu v svoje zimske beznice, zna se jim zgoditi, kakor tovarišu. K.

— („Slovensko literarno društvo na Dunaju“) izvolilo je na glavnem zboru v 21. dan t. m. za predsednika g. stud. iur. Danila Majarona. V odboru so bili voljeni: Josip Pollak, stud. iur. kot podpredsednik; Alojzij Franko, stud. iur. kot tajnik; A. A. Pirec, stud. iur. kot tajnika nam.; Karl Strekelj, cand. prof. kot knjižničar; Enrik Tuma, stud. iur. kot blagajnik; Ivan Lapanja, stud. techn. kot odborn. nam. — —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 25. novembra. Kakor poroča „Fremdenblatt“, bode se do sedaj iz 23 poslancev obstoječi klub Coroninjev konstituiral in objavil svoj program takoj, ko se snide državni zbor. Nova stranka ne bode ministerijelna, niti opozicijelna, vodili jo bodo le oziri na skupno državo. Gospodarstvenim predlogom vlade se ne bode protivila, v narodnostnih vprašanjih presojevala bode zahtevanja posamičnih frakcij s stališča pravičnosti z ozirom na jednotni značaj države. V verskih in poučnih vprašanjih, v splošno političnih vprašanjih bode pač konservativna, a zavračala bode odločno vse reakcijonarne in klerikalne tendence.

Frankovbrod 24. novembra. Reka Main je izstopila. Zvezna železnična proga takraj reke je pod vodo. Rena narašča rapidno, brodarenje je ustavljen.

Paris 24. novembra. Iz katedrale v Saint Denis-u bilo je ukradenih 33 dragocenih stvarij, mej temi 6 kelihov in monstrance. Skupna vrednost iznaša 100.000 frankov. — „Union“ objavlja vsebino papeževe okrožnice povodom afere Martinucci. Razsodba rimske sodnije da je posezanje v okrožje Vatikana in razdaljenje papeža samega.

London 24. novembra. Železnični most pri Bromley-i na progi London-Chatham-Dover podrl se je danes. Sedem delavcev je mrtvih, več ranjenih. Promet s kontinentom je preprečen.

Madrid 23. novembra. V raznih mestih Andalusije zasegli so 30 socijalističnih agitatorjev, ki so bili v zvezi s španjskimi socialisti in anarhisti v Lyonu.

Razne vesti.

* (Slovenske opere na nemškem odru.) Kakor „Signale“ poroča, predstavljale se bodo na Lipskem mestnem gledišči tekom zimske dobe: česka komična Dvořákovna opera „Kmet kot šelm“ in ruski operi Rubinsteinovi „Makabejci,“ ter Glinkova „Ruslan in Ljudmila.“ — Tako ve pravi Nemec ceniti slovenske dramatične proizvode, kar naj bode za nas dovolj razumljiv kažipot.

* (Vojno rusko brodovje) šteje 146 admiralov, 806 kapitanov, 2.262 višjih častnikov in 867 pomorskih kadetov, možtva pa 26.153; tedaj pride na jednega admirala 180 in na častnika 6 in pol možev.

* (Kam se povsod Nemci usiljujejo.) Indijski velikaš Maharajah Dhuleep Sing ima ženó po rodu Nemkinjo, s pravim imenom se piše Müller, ki mu je porodila uže šest otrok.

* (Čuden obrt.) V Parizu je 1869 možkih in ženskih delavcev in delavk, ki se redé z izdelanjem okusnih oblek za pesičke in ta obrt nese na leto 500.000 do 600.000 frankov dohodka. Očividno dokaz razkošta tega mesta.

* (Kateri ponarejeni zob je najboljši?) — Filadelfijski, kajti ondi izdelujejo vsako leto 12 in pol miljonov ponarejenih zob; tako poroča „Philadelphia Journal.“

Poslano.

Sl. deželne mu odborov kranjskemu.

V slavnostni odbor za praznovanje 600 letnice poklicano je mej drugimi društvu tudi „jako uplivni Laibacher Turnverein“.

Da se je temu nasproti preziralo kranjsko obrtno društvo, kot edini zastop mnogobrojnega in važnega stanu, kateri je pri enacih prilikah glej praznovanje 25 letnice na Dunaji — povsod na mestu, — označuje nazore deželnega odbora, brez da je treba kacega komentara.

Več obrtnikov.

Poslano.

„Novicam“ v pojasnilo.

Ker me „Novice“ v zadnji številki zaradi mojih predlogov pri občnem zboru c. kr. kmetijske družbe strastno napadajo, štejem si v dolžnost po vedati, kaj sem v resnici predlagal ter se sklicujem na stenografski protokol. Moj predlog glasil se je takole: C. kr. kmetijska družba izdaja naj z novim letom kmetijski list kot njen organ ter ga naj udom pošilja brezplačno ali pa s tem pogojem, da vsak ud povrne poštnino; „Naznanila“ naj izostanejo.

Dela naj se na to, da skliče vsaka poddržnica vsako leto svoj občni zbor. Občnega zpora udeležiti se ima pravico vsak, ki se zanimiva za kmetijstvo. Glasovati imajo pravico samo udje. Vsakega občnega zpora mora se udeležiti potovalni učitelj, mora napraviti pri shodu primerno kmetijsko predavanje, ter ima kot tajnik zastopati kmetijsko družbo in se dogovoriti s poddržničnim odborom: kajti na ta način bode mogoče zvezati centralni odbor s poddržničnim odborom v pravem pomenu besede. Ker bode s tem, da izdaja družba svoj list, si pridobil veliko število udov, povečali se bodo tudi dohodki posameznih poddržnic, ker kakor obče znamo, pripada od vsega uda poddržnici 1 gld.

S tem denarjem bi se nakupila na primer dobra semena, boljše orodje, stroji itd., kateri bi se oddali pri občnem zboru kmetovalcem, ker je neobhodno potrebno, da se pri nas upelje boljše orodje in da ljudstvo tudi previdi, da ima družba dobro voljo dejansko pomagati kmetu.

V krajih, kjer se ljudsvo peča posebno z živorejo, naj se živila premira, pri poddržnicah isto tako licencirajo biki itd. —

To so bili moji predlogi, sedaj naj pa vsaki sudi, kaj je tu pametnega in kaj nespametnega. Dalje poudarjam, da so „Novice“ popolnoma privaten list in lastnina Blasnikovih dedičev, od katerih dobiv c. kr. kmetijska družba 1 eksemplar zastonj. Torej imajo „Novice“ ravno toliko pravice od družbe kot zahtevati, kakor vsak drug list. Ako „Novice“ zgubavajo od dne do dne več naročnikov, tega vsaj jaz nisem kriv, ampak uredništvo.

Jaz sem popolnoma prepričan, da nisem predlagal nicesar slabega, govoril sem le v prid naše družbe in našega kmetijstva. Da me pa „Novice“ recete „Blasnikovi dediči“ surovo napadajo, urok je le ta, ker so oni tega mnenja, da je c. kr. kmetijska družba na svetu zaradi Blasnikove tiskarske in ne v povzdigo in pospeševanje našega kmetijstva.

Z odličnim spoštovanjem

E. Kramar,
tajnik c. kr. kmetijske družbe.

Umrli so v Ljubljani:

23. novembra: Jožeta Beden, branjevčeva hči, 8 m., Gospodske ulice št. 3, za vodenico v glavi.

V deželnej bolnici:

23. novembra: Wencei Mikš, natakar, 30 let, za kročno tuberkulozo.

Tujci:

24. novembra.

Pri Sloan: Pochl iz Trsta. — Rossi iz Pulja. — de Zambeli iz Odese.

Pri Malici: Jung z Dunaja. — Walz iz Trsta. — Volk z Dunaja. — Urbančič iz Höfleina. — Blumberger z Dunaja. —

Dunajska borza

dne 25. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	76	gld.	25	kr.
Srebrna renta	77	"	—	"
Zlata renta	94	"	20	"
5% marčna renta	91	"	30	"
Akcije narodne banke	829	"	—	"
Kreditne akcije	289	"	80	"
London	119	"	—	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	46	"
C. kr. cekini	5	"	66	"
Nemške marke	58	"	40	"
4% državne srečke iz I. 1854	250	gld.	117	50
Državne srečke iz I. 1864	100	"	172	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	"	10	"
Ogrska zlata renta 6%	118	"	45	"
4% papirna renta 5%	85	"	25	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	84	"	30	"
Dunava reg. srečke 5%	104	"	—	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100	gld.	115	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97	"	80	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	173	50
Rudolfove srečke	10	"	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	122	—
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	"	25	"

Karolina Waniek

in
Ivan Nep. Achtschin

naznanjata, da sta bila 26. t. m. v Seebach-u pri Afenz-u na Štajerskem poročena. (742)

SEEBACH in LJUBLJANA,

5. novembra 1882.

Poslano.

TRŽAŠKA RAZSTAVINA LOTERIJA.

Srečkanje 5. januvarja.

1 glavni dobitek gotovih 50.000 gld.

2 glavni dobitek gotovih 20.000 gld.

3 glavni dobitek gotovih 10.000 gld.

Nadalje

1 à gld. 10.000 — 4 à gld. 5000 — 5 à gld. 3000 — 15 à gld. 1000 — 30 à gld. 500 — 50 à gld. 300 — 50 à gld. 200 — 100 à gld. 100 — 200 à gld. 50 — 542 à gld. 25, — skupaj

1000 dobitke iz 213.550 goldinarjev.

Obširni popisi dobitkov so na ogled razpoloženi v vseh prodajalnicah lozov.

Cena jednemu lozu 50 kr.

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštnino naj se pošljajo na

loterijski oddelek tržaške razstave

Piazza Grande št. 2 v Trstu.

Kdor hoče loze razprodajati, obrne naj se takoj na predstojecu adreso.

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri slavnej kranjskej eskomptnej banki, pri J. C. Luckmannu, Edvard Mahru in Jan. Ev. Bučarjevih naslednikih.

Odvetniški kandidat, dr. juris

s sodniško in jednoletno odvetniško prakso želi mesto koncipienta v večji odvetniški pisarni s 1. januvarjem. Dopisi upravnemu tega lista pod črkami D. R. (741—2)

Poslano.

Gospodu G. Piccoliju, lekarnarju v Ljubljani.

Veliko let uže zdravim mnogo boleznij z goničnimi leki in skoro vedno z najboljšim vspehom.

Mej drugim ordinujem Vašo Francovo esenco, ki ima to posebnost, da prouzoča obilno izpraznenja, ne da bi dražila želodec in čreva, čeprav se rabi dlje časa.

Trst, v oktobru 1882.

Dr. Pardo,
praktičen zdravnik.

Podpisani s tem potrjujem, da se Francova esenca, ki jo nareja lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, zaradi svojega točnega in čudovitega učinka po mnogih bolnikih moje fare in okolice v raznih boleznih rabi, vedno s posebnim vsphem; zato izrečem omenjenemu g. lekarnarju to zasluzeno javno zahvalo.

Pristavljam še, da ne mine dneva, ko bi ne prišel kdo k meni po sklenico te čudovite esence, katero imam vedno za svojo in družine rabo pri rokah.

Fianona (Istra), v oktobru 1882.

Anton Vlassich,
župnik-kanonik.

Od Vas dobljenih 12 steklenic Francove esence je proti mojej dolgotrajnej bolezni v želodecu, in tudi gospoj Mariji Šašelj, pekarici v Mokronogu proti zapretji jasno pomagalo, za kar se Vam najtopleje zahvalim.

Tudi še opomnim, da bom Vašo dobro Francovo esenco v teh krajih kar se bo dalo razširjal.

Z odličnim spoštovanjem

(694—5) Miha Treffalt,
užitniški agent.

Mokronog, v februarju 1882.

Francova esenca, ki jo izdeluje G. Piccoli, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajskem cesti, je pomagala uže tisočerim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovci dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodecu in trebuhi, krč, božasti, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasajoče, hemoroidje, zlatene itd. ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10-kr.

Prav spretna likarica

stanuje na Starem trgu hiš. št. 28 v III. nadstropji ter se priporoča p. n. občinstvu za dotična opravila. — Srajeza gospode po kakovosti od 6 do 18 kr. itd. (747)

V novič bistveno znizane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečicah po 4 $\frac{1}{4}$ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za netto-tezo) z včetno poštarino in zamotanjem po poštnem povzetju: Avst. vr. Rio, močen gld. 3.25 Domingo, okusen 3.60 Santos, jako močen, lep 3.75 Java, svitlozelen, droben, močen 4.10 Cuba, temnozelen, jako droben, močen 4.45 Java II., zlatorumen, jako droben, omleden 4.20 Java I., zlatorumen, jako fin 4.60 Perl-Mocca, fin, zdaten 4.75 Ceylon, modrozelen, plemenit 5.30 Ceylon, Perl-, izredno fin 5.40 Menado, jako finega okusa 5.85 Mocca, pravi arab., lepodišeč 6.45 Priporoča se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vse čiharne vrste kave so prerezane in izbrane, tedaj proste prahu in črnih zrn. — O realnosti mojih pošiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša (732—2) priznanja.

Neposredni kup — največja varčnost!

Izdelki, kateri **nijmajo** te postavno deponirane **varstvene znamke**, naj se kot **ponarejeni** koj **vrnejo**.

Cvet zoper trganje, po dr. Malici,

je odločno najboljše zdravilo zoper *protein* ter *renmatizem*, *trganje po udih*, *bolečine v križ* ter *živčih, oteklini, otrpte ude in klete* itd., malo česa ce se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvet zoper trganje po dr. Malici*“ z *zraven stojecim znamenjem*; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinskej bolezni** na nogi silno **trpeli** in razna domaća zdravila brezvsepo rabilo. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več daj nijsa mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je **čudovit vspeh**, da so se po kratkej rabi tega zdravila **oprstili mučnih bolezin**. S popolnim preprščanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakoj bolezni priporočam. Vašega blagorodnosti pa izrekam **najprisruejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(469—6) posestnik v Šmariji p. Celji.

Nova hiša

pritlična, ležeča ob tržaški cesti na **Glineah** pri Viču h. št. 14, četrte ure od Ljubljane, brez vsega dolga in tikoma je ležedi vrt in njiva (blizu 1300 m sežnjev), prodaje se az **gotove denarje**. Kdor jo želi kupiti, naj se v **osmih dneh** oglasi pri posestniku

(740—2) Ferdinandu Cepuder.

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,
kakor tudi

kožuhovino

prodaja (506—59)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Za Bogom imam se le Vašemu sladnemu ozdravljočemu pivu, sladnej čokoladi in koncentriranemu sladnemu izlečku Iv. Hoffa zahvaliti za ohranitev svojega življenja.

Samolašno izgovorjene besede mnogih ozdravljenih.

Zahvala.

Po Iv. Hoffovem sladnem ozdravljočem pivu življenju nevarne telesne slabosti rešenega.

Ker je ta tolik izvrsten izumek sladnega ozdravljočega piva moje **dejan bi smrti resi**, ponatal sem se lahko s tem z vso odločnostjo v tukajnejši občini in sem lahko s svojim popolnim preprščanjem vsakemu bolniku priporočal ta lok. — Nekemu kmetu, ki je tozil, da čuti bolezine v jetrah, v želodecu in deloma v plučah ter me je vprašal za svet, sem priporočal, naj rabí to izvrstno sladno pivo. Prosil me je, naj bi takoj pisal ponj, kar sem tudi kaj v njegovej sobi storil. Prosim tezaj Vaše blaščanje, da pošljete kar hitro mogoče 26 sklenic sladnega piva in 10 zavitkov sladnega bonbona.

Sv. Jurij (nad Marovom).

Josip Fleiss, nadučitelj.

C. kr. dvornemu založniku mnogih evropskih suverenov, gospodu

Ivanu Hoff-u,

c. kr. komisijskemu svetniku, lastniku c. kr. zlatega križeca za zasluge s krono, vitezu visocih pruskih in nemških redov, Dunaj, fabrika L., Grabenhof 2., tovarniška zalog: Graben, Bräunerstrasse 8.

Uradno (629—8)

zdravstveno poročilo.

Dr. Scypel, štapski nadzdravnik.

Ivan Hoffovo sladno ozdravljočo pivo (Malzextract-Gesundheitsbier) je izvrsten dijetičen lek za rekonvalente iz teških bolezni, tudi za prsih bolne, ker ne vzbuja živev; isto tako se prav posebno priznati za bolezni v želodecu in na hiamorrhoidih.

Manj ko za 2 gld. se ne razpoliša.

Glavne zaloge: V Ljubljani: Peter Lassnik, spec. trg.; v Reki: Nik. Pavadič, drog.; v Gorici: G. Christofletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust dnu.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu

pri Dunaji, vila Kothe.

V. Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkoczyji** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfumerijah, prodajalnicah galerijskih rečij itd. na Kranjskem.

Najstarejša in največja firma

MORIC-a BUM-a
v Brnu

priporoča za prihodnjo sezijo:

3 metre 20 Cm. to je 4 $\frac{1}{8}$ vatlov prave brnske volnene robe za celo zimsko obleko, à meter po gl. 2.60 torej vklj. gl. 8.32.

3 metre 20 Cm. prave brnske volnene robe iz fine volne, à meter po gl. 3.60, vklj. za gl. 11.52.

Najsin. brnsko volneno robo od gld. 4.50 do gld. 8.— per meter.

2 metra 20 Cm. modri, rujavi, olivni zimske suknje à meter po gl. 2.60, torej gl. 5.72; ali črni Palmerston za zimske suknje à meter po gl. 3.60, torej gl. 6.60; zraven 1 meter 30 em. križastega ali črtonega brnskega podšiva po gl. 1.44, zravn. gl. 1.30.

Finejšo brnsko robo za sukne tudi v vseh barvah, à meter od gl. 3.50 navzgor do gl. 10.— Podšivno robo à meter od gl. 3.50 do gl. 6.—

1 meter 20 Cm. derne brnske volnene robe za hlače, per meter po gl. 3.—, stane gl. 3.60.

Finejša roba za hlače per meter do gl. 8.—

Pravi angleški popotni plaidi,

3 m. 50 cm. dolgi in 1 m. 60 cm. široki, od gl. 3.75, gl. 5.—, gl. 5.25, gl. 8.— do gl. 18.—

Vedno ima veliko zalogu vsakovrsnega suknja za civilno, vojaško in lučirno obleko, suknja za cerkevne potrebe in za biljard, potem loden in meničke, kakor tudi vsake barve ženskega suknja po vsakoršnji ceni.

Naročila posiljajo se točno proti poštnevem po vzetju, **celo brez stroškov** in se embalaža ne računi.

(565—11) Obrazci za krojače franko.

Ustanovljeno 1. 1847.

J. J. NAGLAS-ova tovarna za pohištvo

v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor), sprejema kompletno oprave za **balo**, **stanovanja** in **hotele** od najbolj prosteh do najfinje izpeljave po **najnižjih fabriških cenah** z garancijo.

Hilustrovani cenilniki gratis.

(642—16)

Najpristojnejša in najlepša božična darila.

Zaloga tovarne za blago iz kinežkega srebra

MORIZ HACKER,

Wien, I., Operngasse Nr. 2.

Največja izbér kina-sreberneg blaga z tovarniško znamko

CONRAETZ
MORIZ HACKER

Da se onemogočijo vse zamenjave in si osigura dopolnjatev, se prosi, da se dopisi pošiljajo na
(745—1) MORIZ HACKER-a, Wien, Operngasse Nr. 2.

Ilustrovani cenilniki na zahtevanje gratis in franko.

Zdravilstveno
parfumerijsko blago.

Anatherinova ustna voda a 60 kr., Zobni prašek a 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. — **Pudra za dame, bela in rožna**, izdelana iz najfinješe rižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavitkih a 10 kr. in v škatljicah a 40 kr. **Esprit de Essbouquet, Heliotrope, Reseda, Violette** za parfumovanje perila, robcev itd., v elegantnih miniatur-flaconih s kovinskim zaporom a 40 kr. za komad. **Glycerin-Créme**, posebno vspešna pri razpokanih ustnah in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. **Kadilni papir**, vžgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. **Toaletno medeno-glicerinsko mleko od Sarga**, 1 kos 30 kr. **Mandeljnovi otrobi**, rabljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to pro-
(695—5) daje in razposilja

G. Piccoli,
lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajskej cesti.

Zahvala in priporočilo.

Usojam se s tem najiskrenje zahvaliti se č. p. n. naročnikom za zaupanje, katero so blagovolili skazovati mojemu umrlemu sopru g. Ignaciju Faschingu, ključavniciju. Ob jednem si jemljem prostost naznanjati čestitemu p. n. občinstvu, da budem nadaljevala

ključavninski obrt

na Poljanskem nasipu št. 8,
kakor je bila doslej, ter prosim najljudneje, da me ono blagovoli počastiti s svojimi naročili vsekakoršnimi v to obrt spadajočih del, zatrjevaje dobro, solidno izpeljavo in kar može nizke cene.

V blagovoljna naročila se priporoča

z najodličnejšim spoštovanjem

Karolina Fasching,
udova ključavninskega mojstra.

(744)

Prijetno.

Koliko naših prijateljev držijo razne bolečine vso zimo v sobi, ali celo v postelji. — V mrzlem letnem času se teško prezračujejo sobe ali se celo ne morejo. — Kaj more pač za take biti primernejšega in koristnejšega, nego da imajo sredstvo, ki zrak popolnem očisti vzduhov, pri tem pa tudi razširja duh igličastih gozdov in oživljajoče upliva na dihalne organe. To lastnost ima Bittnerjev koniferni spirit, je destilacijski produkt iz smereke in se razprševalnim aparatom polahnno razprši po zraku. Znani gospod dr. J. A. Streintz iz Gradea piše: Z velikim vspehom uporabljam Bittnerjev koniferni spirit pri desinfekciji bolničnih sob in želim mu splošno razširanje. — Cena steklenici 80 kr., 6 steklenicam 4 gld., patentni razprševalni aparat gld. 1.80. Dobiva se pri lekarji Bittnerji v Richnovu (Reichenau) Dolenje Avstrijsko; v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczyji.

(677)

Pri vezilji.

Kupčija z volno in tapiserijskim blagom in predtiskarija

v Ljubljani, židovske ulice hiš. št. 1,

Marije Drenik,

na tržaški razstavi odlikovana s

srebrno medalijo

priporoča svojo bogato zalogu: **vezilj** (štikarij) pričetih in izdelanih, **za vezanje predtiskano omizno in drugo platenino**; volno, preje, svile, koralde; **vsakovrstno blago in orodje za vezanje, pletenje, vezenje in šivanje; volnate rute, nogovice, modree, trakove**: zrezlano, usnjato in drugo **galantirske blago**.

Pogrebni trakovi s zlatimi in srebrnimi napisimi, **predtiskarije**, kakor tudi vsako drugo čast. naročilo izvršuje se takoj.

(743—1)

Razprodaja.

Pletenine, goleinice, nogovice, robe, rokovice, tricot-jopiči, kiklje iz filea, iz flanela in barhanta, zapestnice, ovratniki, zavratniki, najboljši francoski moderci, vezenine, čipke, trakovi, zavesni čopi, riš, baržun, pliš, atlas, tafet

in vse v to stroko spadajoče blago.

Naročila se takoj popolno izvrši. Naposled prodadé se **police** in se dá **prodajalnica** v najem.

Z odličnim spoštovanjem

Ana Šinkovic,
Mestni trg.

(729—3)

Odprtje kupčije.

Usojava se najudaneje naznanjati, da sva

v Ljubljani na voglu mestnega trga hiš. štev. 14 ali pod trančo hiš. štev. 2

ustanovila

kupčijo s platnenim, sukninem, svilenim in drugim manufakturnim pa z modnim blagom

na debelo in drobno in jo **čisto na novo** založila z največjo skrbnostjo.

Za sedanji letni čas posebno omenjava najnovejšo kosmato tkanino podobno kožuhovini in palmerston za vrhnik ali plašče gospodom in gospém, razno izborno blago za sukne, hlače, lovski oblike in dežne plašče, flanelj za vsako rabo, čisto volnate kašmire — črne in v vseh modnih bojah —, vseh vrst **žamet**, pliš, brošči, bež in rips, turske longšale, himalaia-, velours- in druge zimske, potem črne kašmir-rute, atlas, brokat, satin-merveilleux, Surah, noblesse, vsake vrste parhart, najboljše pravo rumburško, irsko in $\frac{1}{4}$ široko platno za posteljno opravo, namizne prte najnovejšega načina, brisače in žepne rute, najboljši evir in volno za vezenje — zlasti tudi pottendorfsko in kraljevsko —, raznovrstne najnovejše preproge, kakor jih je treba po tlék in pred posteljami, potne, posteljske in konjske odeje in kóee, jute in kretón za pohištvo, gradl, zagrinjala itd. itd.

Precastito duhovščino opozarjava zlasti na tkanino za cerkveno opravo in vse v to stroko spadajoče blago.

Najpoštenejšo in najcenejšo postrežbo zagotavlja se uljudno priporočata slavnemu občinstvu

(718—2)

KRISPER & URBANC.

Prvo srečkanje
uže 2. januvarja!

Z a j e m

avstrijske družbe

rudečega križa.

V letu 3 srečkanja. <sup>2. januvarja,
1. maja,
1. septembra.</sup> V letu 3 srečkanja.

Glavni dobitek **200.000** gold. av. velj.

Potem 100.000, 50.000, 35.000, 30.000 gld. av. velj. itd. Najmanjši dobitek, kojega mora zadeti vsaka srečka, uže sedaj **12 gld.**, naraste do **20 gld.**

Srečke v gotovem denarji točno po uradnem borznem kurzu

ali pa v

obrokih za 5 srečk v 37 doplačilih le 2 gl. na mesec.

Pravico na igranje

takoj pri prvem srečkanju 2. januvarja.

Menjalnica administracije lista

(746)

Glavni dobitek

gold. 200.000 av. v.

C. Cohn.

Wollzeile 10 und 15.

W I E N.
Stefansplatz Nr. 9.

„M E R C U R“